

REPENSEM L'ESCOLA

*Reflexió a partir de les experiències
de les escoles alternatives*

Dissabte 12 de febrer del 2011

Fundació Servei Gironí de Pedagogia Social (SER.GI)

ESCOLA TERESA GODÉS

El curs passat vaig agafar la direcció de l'escola on treballava des de feia 5 anys.

Vam començar traient els llibres a l'educació infanti, on treballem per projectes i amb ambients Montessori. A primària també hem introduït el treball per projectes a l'àrea de medi i de música. Per aquest curs, hem aconseguit que la Cristina entrés a l'equip directiu i ens hem proposat que a primària es treballin les matemàtiques utilitzant materials Montessori o d'altres.

El canvi de rumb està sent molt lent. Assumir la direcció d'una escola requereix un aprenentatge per la nostra part. Hem tingut especials dificultats per la manca de professionals afins al nostre plantejament pedagògic i per la introducció de la 6a hora, que ha dificultat molt la coordinació entre el claustre. També tenim seriosos problemes d'espai, ja que la nostra escola ha patit un creixement espectacular en els últims 10 anys (hem passat de 29 a 109 alumnes). Necessitem urgentment una escola nova, però el Departament no té diners i hem de treballar en unes condicions molt difícils.

Tot això desgasta molt a nivell físic i emocional. Confiam que la incorporació de nous mestres per als propers cursos, que ens ajudarà a consolidar el projecte i a aportar noves idees.

1. Quins canvis creieu necessaris a l'escola pública actual?

- L'objectiu final de l'escola: aconseguir que el nen sigui feliç a l'escola perquè senti que se'l respecta tal com és i se l'ajuda a potenciar el seu tarannà, la seva individualitat. I que "ser feliç" sigui l'objectiu del nen a la vida, tenir una vida plena.
- Prioritzar l'aprenentatge social per damunt de l'acadèmic. El primer porta cap al segon i no a l'inversa. Barrejar edats, obrir el centre a les famílies o a altres persones de l'entorn, per exemple, ajuda a que aquest desenvolupament social sigui més ric.
- Canvi en la concepció del nen: competent, curiós per naturalesa, amb iniciativa, constructor dels seu propi coneixement, que sap el que necessita en cada moment...
- Canvi del rol del mestre: guia o assistent, enlloc de transmissor de coneixements. Que ofereixi uns espais i materials adequats per al nen i asseguri un ambient apropiat. Que confii en l'activitat natural del nen, respecti la seva iniciativa, la seva creativitat, les seves necessitats biològiques i emocionals.
- Metodologia activa i manipulativa, aprenentatges funcionals, sense prioritzar els aprenentatges intel·lectuals. Aprenentatge a partir de la llibertat de moviment.
- Currículum més obert i pràctic o funcional.
- Horari: jornada continuada i menys hores lectives per als nens (supressió de la 6a hora).
- Etapa d'educació infantil (3-6): més consciència que és una etapa no obligatòria. Més flexibilitat horària, més consciència de la importància del procés d'adaptació. Polítiques socials que facilitin la conciliació familiar per a les famílies que optin per no escolaritzar els nens fins els 6 anys. Ser més respectuosos amb els diferents nivells maduratius. No creure que per avançar l'edat de la introducció de coneixements farà millorar els resultats acadèmics.
- Activitats d'expressió menys dirigides, jutjades...

2. Els models de les escoles alternatives poden ser vàlids a l'hora de replantejar-nos una nova escola pública?

Jo penso que sí, encara que els canvis haurien de ser profunds i en una línia molt diferent a la del Departament (més hores d'àrees instrumentals, més cultura de l'esforç, més hores al centre...).

3. Per on caldria començar?

- Formació del professorat (nova concepció del nen, rol del mestre, metodologia activa, funcionament del cervell i com es forma el coneixement, gestió de les emocions, coneixement de recursos materials i el seu ús, integració de les famílies i l'entorn a l'escola...)
- Reducció de la ràtio de les aules

- Horaris dels nens (menys hores lectives i jornada continuada).
- Canvis en les polítiques de conciliació laboral de les famílies.
- Facilitat per als centres per obtenir plantilles més afins al projecte de direcció.
- Recursos econòmics.